Printed Pages – 3

J-1117

M.A. (Previous) Examination, 2021

SANSKRIT

Paper - IV

(साहित्यशास्त्र तथा सौन्दर्यशास्त्र)

Time Allowed : Three Hours

Maximum Marks : 100

Minimum Pass Marks : 36

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः।

इकाई–I

Q. 1. अधोलिखितेषु कयोश्चिद् द्वयोर्ग्रन्थकारयोः सिद्धान्तः प्रतिपादनीयः – **20**

(i) जगन्नाथः

(ii) राजशेखरः

(iii) वामनः

(iv) आनन्दवर्धनः

इकाई–II

Q. 2. नाट्य प्रयोजनं नाट्यवेदस्योत्पत्तिर्वा नाट्यशास्त्रानुसारेण विलिख्यताम्। **20**

अथवा

नाट्यशास्त्रोत्पत्तिं निरूप्य "त्रैलोक्यस्यास्य सर्वस्य नाट्यं भावानुकीर्तनम्" इति विशदसन्तु।

इकाई–III

Q. 3. आचार्य मम्मटानुसारेण काव्य प्रयोजनं प्रतिपाद्यताम्। **20**

अथवा

मम्मटस्य काव्य लक्षणं सोदाहरण प्रस्तुयन्तु।

इकाई–IV

Q. 4. अधस्तनेषु केऽपि द्वे कारिके सप्रसङ्गं व्याख्येयः– **20**

(i) न तज्ज्ञानं न तच्छिल्पं न सा विद्या न सा कला।
नासौ योगो न तत् कर्म नाट्येऽस्मिन् यत्र कृष्यते।

(ii) सदोषगुणालङ्कारघनादानाभ्याम्।

(iii) वेदो पवेहैः सम्बद्धो नाट्यवेदो महात्मना।
एवं भगवता सृष्टो ब्रह्मणा सर्ववेदिना।।

इकाई–V

Q. 5. ''तद्दोषौ शब्दार्थौ सगुणवानलंकृती पुनः क्वापि'' इति विविच्यताम्। **20**

अथवा

साक्षात्संकेतितं योऽर्थमभिधते स वाचकः इति विविच्यताम्।